

színházi esték

★ A MISKOLCI NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORISMERTŐJE ★

Az évad végén hadd valljam meg nézői rögeszmémet: minden új előadásra azzal a várakozással ülök be a színházba, hogy a szemem elé kerülő darab miként illeszkedik az előzőkhöz, a korábban látottakhoz. Nekem jelképes értelmű a „darab” színházi szóhasználat. Visszaütal eredeti jelentésére: valamilyen egésznek a része. A színház e szerint az értelmezés szerint egy teljes évadon át folytatásos színpadi alkotást játszik, az egymást követő bemutatók fokozatosan kiegészítik egymást — s az évad-játék egésze bennem, a nézőben áll össze.

Megpróbálom konkrétan igazolni az első hallásra netán önkényesnek tűnő állításom.

A mostani évad-játék expozíciója számomra Az ember tragédiája, amelyet céltudatosan tartott folytatódó műsorán a színházunk (s amellyel — a Tótek-kal párban — határainkon túl is méltóképpen képviseltük az egyetemes magyar színházművészetet, egyszersmind saját egyéni játékstílusunkat.) Madách drámai költeménye veti fel a vezérgondolatot: mit tehet az ember a rá, ellene törő — végzetserűnek ér-

zett — külső és belső erőhatásokkal szemben?

Az évad több lehetséges válaszvariációt szembesít a kérdéssel. A madáchi Tragédia ember-mértékű teremtője nem sugallhat más biztatásul, „mint mi lényege”: a cél a küzdés maga. S amitől a „miskolci értelmezés” felfedezésértük: magából a műből bontja ki Ádám és Lucifer dialektikus egységét, s az itteni záróképpben nem erőszakolt, hanem törvényszerű az Úr és Lucifer kézrátételével szentesített szövetsége — az emberét.

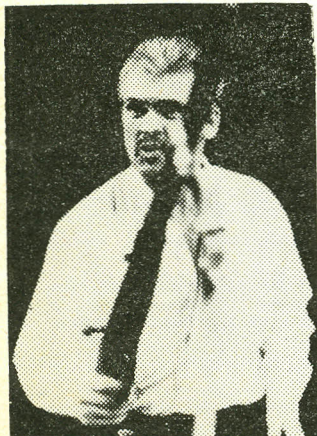
A démon nem létezhet önmagában, csak emberben testesülhet meg — folytatja az előbbi gondolatort a Karamazovokkal évadunk. (A démon-hordozó család-fő színpadi személye azonos a Tragédia-beli Úr megjelenítőjével! Ez is jellemző folytatásmotívum.) Am Dosztojevszkij legfontosabb üzenetét nem az apa Karamazov, hanem — a népmesék legifjabb hőseinek édestestvére — a harmadik fiú, Aljosa közvetíti számunkra, a következőképpen: a velejárt fertőzött környezetben is megmaradhat az igaz ember maúlattan tisztának.

Am ugyanez a tiszta életre-éremes fiatal törvényszerűen elpusztul (látzat szerint a vakvéletlen áldozata lesz), ha — bár meg gondolatlanul — az erőszak eszközeül szegődik, miként erre Musgrave őrmester tánca figyelmeztet, az évad-játék John Arden írta folytatásában. Ez a különösen kemény dió színpadi feladvány két másik darabot is beköt a „mit tehetünk az erőszak ellen?” kérdéskörbe.

Egyik ágról „A gyújtogató” egyetemes érvénnyel utal mindazok felelősségére, akik hatalmi elvakultságukban hajlandók szövetkezni az emberi kultúra pótolhatatlan értékeinek megsemmisítésével kerkedő totális bűnözöklével. A másik szál a Tótekhoz — az emberi-közösségi drámat a végletekig „és tovább” feszítve-feloldó Örkény-variációhoz — kötődik. Örkény nemcsak azt szuggerálja, hogy abszurd történelmi helyzetben a leghétköznapi

megnyilvánulások is abszurdításba fordulhatnak, hanem a még nehezebbet kívánja megértetni: azt, hogy a valóságérzékszámítás ellenére visszazökkenthető az emberi normalitás kerékvágásába a Tótek (Kisék, Kovácsék, Vargák...) élete, mert kétségtelen ugyan, hogy a látványosabb szerep a lélekben elnyomódott és emiatt léleknyomorító Örnagynak jut, de a darabnak mégsem az Örnagy a címadója! A miskolci előadás erre a lényegre utaló írói sugallatra figyelmeztetve teljesítette ki Tót szerepét, figuráját, érzékelte, hogy ő, a maga nehézkes realista módján mindvégig konok ellenfele az eltorzult család értékrendben majdnem Mindenhatóvá növesztett (valójában csak felfújt festett hólyag) örnagynak, s végül — teljesen gúgikusan — ki is pukkasztja azt.

Szervesen illeszkedik a folyamatba a másik kulcsdarab, Füst Milán Negyedik Henrik királya is. (Indokoltan reprezentálja évadunkat — pars pro toto — az Országos színházi találkozón.)

MUSGRAVE ÖMESTER TÁNCA
(Matus György)

Negyedik HENRIK KIRÁLY (Bregyár Péter, Timár Eva)

A 31. évad után

TÓTÉK (Timár Éva, Fráter Kata, Blaskó Pter)

Negyedik Henrik: király-szerepre kényszerült zseniális bohóc. Kedvtőlésből ezért önmaga udvari bolondját játssza — hogy megvett környezetével is a bolondját járathassa. Őt végül a látszólagos megaláztatása szabadtítja fel igazi önmagává. Akkor fogadjuk embertársunkká, amikor kitaszítottan van ereje, humora végső kamaszos csínytevésre. Neki társa az életrevaló kópéságban Truffaldino, a Két úr szolgája, aki a szolgaságáért sokszoros elégtételt vesz — s aki a kényszer szította alkalmi rögtönzéből mesterfokú alkotóvá, kreatórrá nővekszik a maga műfajában.

A Tragédiától a fergeteges komédiáig így teljes az évad íve. Csakhogy... — vetheti közbe, aki következetlenségben kíván rajtakapni — csakhogy hová illeszti ez a nézői rögeszme az olyan — szintén nagy sikerű — darabokat, mint A néma levente, a Dankó Pista, A régi nyár, a Diák szerelem, s A farkas szempillái? Oda, ahol az illő és rangos helyük van: a közjátékok sorába. Ősi eredetű ez a színjáték-típus, a hangulatoldó, gyakran harsány színpadi vidámság, s az andalító zenés játék. A kezdetektől fogva kellemes kontrasztthatás keltése a feladatuk. Voltak korszakok a színház történetében, amikor a közjátékok a főműsor szüneteiben, a felvonások között kerültek színre. Velük volt teljes a színházi élmény — amiként ma is velük teljes ez az emlékezetes évad.

Epilógusnak még ide kívánczok: Ilyen bonyolult egységbe illeszkedő évadteljesítményhez rendezők, színészek, műszakiak szigorú következetességgel begyákorolt csapatmunkája szükségeltetik. S a summázó szándékú néző színházunknak ebben a szüntelen törekvő teljesítőképességében látja a mostani évadhoz méltóképpen illeszthető folytatás zálogát.

Berecz József

Sallós Gábor 1954 óta van színpadon. Életéveit tekintve átlépte a nyugdíjkorhatárt, de még korántsem nyugdíjas színész. Ebben az évadban öt darabban játszott. Négyben eleve számoltak vele, az ötödikbe — sorrendben a legutóbbiba — úgy ugrott be, igazi színészi bravúrral, hogy egyetlen napja volt a felkészülésre.

— A Karamazov testvérekben a Fogadóst játszottam. A gyújtogatóban az Uzorást — sorolja szerepeit. — Sajnáltam, hogy a nagyon időszerű mondani-valójú játékszíni produkció a sorozatos betegségek miatt a kelleténél kevesebbszer került színre. Aztán izgalmas feladatot kaptam Füst Milán drámájában, a Negyedik Henrik királyban. Indító figurát, a sváb lány apját játszottam. Ez a szerep összetettebbnek bizonyult, mint első olvasásra gondoltam. A hangmegütés a többi szereplő hangvételét is meghatározta. A Musgrave őrmester táncában én formáltam a polgármester figuráját — a

leplezetlen „birodalmi” mentalitás megtestesítőjét.

— Érdekes véletlen, hogy fogadóstól fogadósig ér a mostani szezonban a szerepsorom. A beugrós szerepben, a Goldoni-komédiában ugyanis megint fogadós vagyok. Ez a beugrás kétszeresen is kockázatos volt. A játék bejáratása már tavaly nyáron, a szentendrei szabadtéri színpadon elkezdődött. Itthon ugyan mindent át kellett hangolni a fedett színházhoz, de az összeszokott együttesnek ez nem okozott különösebb gondot. Csak én szorongtam, amikor éreztem, hogy milyen felszabdultan lubickolnak körülöttem a többiek az ismerős közegben. Aztán segített a jó értelemben vett, háromévtizedes tapasztalaton alapuló rutin, s még inkább a begyakorlott társak rendkívül kollegális együttműködési készsége. Nekik köszönhetem, hogy gyorsan idomultam, s most már velük együtt élvezem a ráadásul kapott új játéklehetőséget.

Polgár Géza Déryné-díjas

Májusi számunkban a Színházi Esték címszerű közöltük a fel-szabadulás 40. évfordulója alkalmából kitüntetett színművészeink fényképeit, közöttük Polgár Géza Jászai-díjas színművészetét is. A kisorsó szövegből azonban sajnálatos nyomdatechnikai hiba miatt kimaradt az a bekezdés, amely hírül adta, hogy Polgár Géza az egész évadban nyújtott kimagasló

művészi teljesítményeiért — olyan emlékezetes sikerű alakításaiért, mint például Tót, a családőrszerepe Orkény István: Tótkéjában, vagy Attercliffe közlegény megjelölésére a Musgrave őrmester táncában — elnyerte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács művészeti díját, a Déryné-díjat.

A rangos kitüntetéshez ezalkalommal ismételtén gratulálunk jeles színművészeinknek.

Első évadosok

Oláh Bódi Éva

A friss diplomás Oláh Bódi Éva még mielőtt Miskolcra szerződött, már együtt játszott miskolci színészekkel — a szentendrei szabadtéri színpadon, tavaly nyáron, A két úr szolgájában. S most, az évad vége táján, immár anyaszínháza színpadán is eljátszhatta a tűzről pattant Smeraldina szerepét.

— Álmodni se lehet szebbet első évadnak, mint amilyenre az enyém sikeredett a valóságban — fakkad ki belőle a szakmai szerelmi vallomás. S hogy mekkora belső energia fűti ezt a kisdobos természetű, egyénien szép fiatal lányt, arra jellemző egy spontán kiszólása a mostani „vilámminterjú” közben. Megkérdelem, nem túlterhelés-e, hogy például májusban rendszeresen próbált délelőtt, majd a délutáni

gyermekelőadáson eljátszotta A farkas szempillái főszerepét, s jóformán ki se szusszanthatta magát, már színpadra kellett lépnie este a Goldoni-komédiában.

— Hála istennek, hogy így be vagyok fogva! Öt produkcióban játszhattam, mindjárt az első évadomban. Ettől jobbat nem kívánhat magának kezdő színésznő.

— Két szerepemről már szót ejtettünk. A többi is szép feladat. Átvehettem Az ember tragédiájában a Virágáros lány szerepét, A néma leventében a komornát játszhattam el —, s most teljesen betölt az évadzáró zenés játék, a Diák szerelem Connie szerepe. Ez a diáklány afféle szürke egérke, Hamupipőke a csillogó társai között; aztán hirtelen átvarázslódik, ki-
virul az első szerelemben.

Kiderül róla, hogy van humorérzéke, tud énekelni és táncolni... (Képzeld, az Ó kedvéért elkezdtem sztep-pelni tanulni, csak úgy, magánszorgalomból. Még nem tudom, a színpadon is bemutatathatom-e stepp-táncomat.) Most azért beszélek ennyit erről, mert ez a legfrissebb szerepélményem... De a legmaradandóbb emlékem ebből a pályáindító évadomból a mesedarabhoz kapcsolódik, amelyben én voltam Juki-ko, a szegény kis japán szolgálólány, akit mindenféle gonosz démonok üldöznek, hogy megakadályozzák találkozását szerelmével, Japán legnagyobb barackfiújával... És a színpadról egyszer csak látom, hogy a nézőtér első sorából odafurakodnak a gyerekek a színpad pereméhez, rákönyökölnek, s hangosan bíztatnak... Muszáj legugolnom hozzájuk... Megsimogatják a kezem... Lehet ezt elfelejteni?

Dézsy Szabó Gábor

Amikor a Dankó Pista bemutatóján Cibere városi írrok nyurga figurája sunyítva beavakodott a színpadra, mintha igazl csúszó-mászó lenne, rögtön oda kellett figyelni rá. Légkört teremtett maga körül. A nézőtérben zizegtek a műsorfüzetek. Nyomban meg kellett jegyezni a Ciberét játszó fiatal színész, Dézszy Szabó Gábor nevét. Az első évados debütáló csatát nyert.

— Azt hiszem, hogy jól választottam, amikor Miskolcra jöttem — mondja most az évad végén. — Igaz, hogy csak ebben az egy darabban kaptam feladatot, de ezt a szerepet, Ciberét nagyon szeretem. Módom volt kipróbálni, hogyan lehet egyéníteni maszkban és játékban egy gyakori vígjátéki típust, a folyton felsülő intrikust. A darab egész évadon át

műsoron maradt, túljutott az 50-es sorozaton, gondolom, ez minősíti a játékunkat is. Úgy éreztem, sikerült felkeltenem a közönség érdeklődését, és ami még fontosabb számomra: megnyernem a szeretét is. Igen örültem a csupa jó kritikái visszhangnak. Sokat köszönhetek a színpadi partnereim segítőkészségének, annak, hogy fenntartás nélkül befogadtak a csapatba. Megerősíti az önbizalmam, hogy a miskolci színház számít rám a következő évadban is. Jó, hogy a nyáron is lesz módom színészi munkára. A diósgyőri várban színre kerülő Mág-nás Miska egyik humoros arisztokrata figuráját, Mixit alakítom, akit a „hosszú Latyi”, Latabár Árpád jelenített meg a filmváltozatban, Késniális testvére, Kálmán partnereként. Nekem egyik példa-

képem a nagy nevettezők közül éppen Latabár Kálmán; a művész igényességben és a szakmai alázat vállalásában.

Víz és napfény is kell

Szilvia szavakra vágyik...

Mondhatnám okosnak is, ha nem lenne szép. Szépnek nevezném, ha nem lenne okos. Vélném, hogy színpadra termett, de tudom, hogy bárhol, bármilyen körülmények között megállná a helyét. Hajának eredeti színét sem kérdeztem, s arról sem faggattam, hogy golfozni szeret-e jobban, vagy víziszíni. Nem tudakozódtam kedvenc színéről, szívében dédelgetett futballcsapatáról, szerepalmáról. Nem tudok róla semmit, mégis, minden elmondható... Egyszerű, őszinte és bonyolult, mint egy szép rajzú, nyitott tenyér.

Mondhattam volna szebben is. Vagy másképp. Mi illene leginkább hozzá? Várkonyi Szilvia, a Miskolci Nemzeti Színház művésze ebben a színházban csinált karriert. Másfél évvel ezelőtt, e lap hasábjain jelent meg: „Várkonyi Szilvia, még innen a har-

mincon, de már túl az első sikereken, aligha lesz világhírű bohóc, artista, vagy görkorsolyabajnok. Csak egy sansza van, s az nem kevés, jó színész nő válhat belőle.” Nos, a jövődölést megerősítette az idő. Nem szükséges feltételes módot használni, hiszen Szilvia befutott. Ma már nemcsak — a hazai színpadokon ritka — artistaerényekért becsülik. Befogadta, elfogadta a csapat. És a közönség is.

Ebben a bolondos, csálóka időben is egy szál szoknyában és atlétatrikóban rohanguzik. Ez szó szerint értendő. Próbárolt jött, pesti telefont vár, beteg gyermekéért aggódik (hogyan sikerült a műtét?), nyári szabadságra készül. (Balaton? Vagy Olaszország?) Víz- és napfénymániás. Nem hiszem el, de állítja, hogy őt ez a langyos tavasz kikészíti. Fáradt, álmos, altatót szed. De figyelmes, türelmes és barátságos. Jó partner egy jóízű beszélgetéshez, s gondolom, jó kolléga a színpadon is. Fegyelmet, emberismeretet nemcsak a főiskolán tanult. Nem szüle-

tett burokban, a családban sincsenek színész elődök. Volt könyvesbolti eladó, írodista, dolgozott laboratóriumban, még takarított is...

Mire vágyik egy, a könyvnyű műfajban sikert sikerre halmozó színész nő? Természetesen prózai szerepre. Pergő nyelvvvel sorolja az érveket, s tudom, hogy a színpadon lassabban beszél... Mert ő nem, illetve nemcsak szubrett. Az igazi megmértetéshez olyan feladat is kellene, amelyben nem kell szaltózni, gyűrűn lógni, táncolni, énekelni. Csak beszélni.

Reméli, lesz rá lehetősége. Két évad után is Miskolcon marad, bár a városhoz, tősgyökeres pesti lévén, csak a színház köti. És ez nem kevés.

BRACKÓ ISTVÁN

A gyermekek évadja

A nyár mindenekelőtt a gyermekek évadja. Ilyenkor — a színházak hivatalos nyári szünetje idején — a színpadi hősök és hősné is átvált főhivatású édesanyvá, édesapává, kiélve, hogy szabadsága idején zavartalanul együtt lehet gyermekeivel. Mert bizony évad közben igencsak elütő a színész-szülők és gyermekeik időbeosztása. S azt is számításba kell venni, hogy a színészek gyermekei különösképpen hátrányos helyzetűek év közben a családi együttélés lehetőségeiben. Edesapjuk vagy édesanyjuk (gyakorta mindkettő egyszerre) rendszerint a hétvégeken is Tháliát szolgálja — amikor pedig a „civil” foglalkozásuk legalább együtt lehetnek lezámrazottjaikkal.

Ezért a színész „felmenők” legalább akkora belső fűtöttséggel tervezik a nyarukat, mint a gyermekeik. A nyári készülődésről hadd szóljanak (a többi érdekelt helyett is) azok, akiket az évad végi hajrában még elérhettünk.

Körtvélyessy Zsolt és Egerszegi Judit most vizsik először nyaralni kétéves Kinga lányukat.

— A Balatonra készülünk két hétre. Még nem tudjuk, hol sikerül családi üdülési lehetőséget teremteni — mondja a feleség családó. — Nekünk még minden felfedezés számba megy lányunk fejlődésének nyomon követésében. Például már a nyaralás jegyében vittük el Kingát, első ízben, fodráshoz. A nevezetes hajnirás teljes szülői asszisztálással zajlott le. Figyelemelterelőnek bevált, hogy animációs láteket rögtönöztem a kihúzott fiókban a tartalék fodrászkelekkel. Viszonzásul Kinga eljátszotta a bölcsiben tanult mondókát, a „töröm, töröm a mákot” kezdetű. Nagy élményünk, hogy vele együtt mi is overmekszemmel fedezhetjük fel újra a világot. Ezért örülünk előre a remélhetően zavartalan nyári együttélésnek. S abban is reménykedünk, hátha sikerül ráta lálnunk ebben a varázsos idő szakban egy pótnagymamára is aki ösztöl vigyázna Kingára es ténként, míg mi a színházban ügyködünk. Persze már az is könnyebb, hogy ösztöl Jutka új Miskolcon játszik, s naponta együtt lehet a család.

Péva Bolya fia, Csaba már negyedik éve iskolás.

— Most már tudatosan ismerkedik a világgal, ezért úgy beszélünk meg vele, hogy a nyáron

előbb külföldi felfedező útra indulunk — sorolja idei nyári útterveiket „A régi nyár” szünetében a szép szöke anyuka. — Az NSZK-ba megyünk, Majna—Frankfurtba, ahol festőművész nagybátyám él. Az ő vendégei leszünk. De hazai felfedezésre is sort kerítünk a nyáron. Még abból az időből, amikor — összesen egy évre! — „elhűtlenedtem” a miskolci színházról, s Kecskeméten játszottam, komaságba kerülünk a Kiskunsági Nemzeti Park mostani gondnokánál. Most majd ő vezet végig keresztfiát a híres bugaci pusztán, s ezúttal nemcsak én köszöntöm ismerősként, hanem ő is felismeri majd a bükkfői merőben elűtő alföldi növény- és állatvilágot — a Petőfi megénekelte törpe nyárfaerdőt, a királydinnyét, az ugartyúkot, a harcias nevű szép madarat, a károkatonát, s a kedves énekű nádiszótát. Megismeri a hitelesen megőrzött hajdani tanyavilág szépségeit. S kipróbálhatja a sziki tavakban a kassai vendégszerreplémerről ajándékba hozott horgász-felszerelést.

A másik Csaba, Varga Gyula tízéves fia viszont már gyakorlott horgász.

— Ott élünk nyáron a Mátyi-tó mellett — világosít fel a horgásztudomány eredetéről az édesapa. — Ott van hétvégi házunk. Fiannak „kiegészítő sportja” a horgászat, mert az iskolában már a DVTK atlétikai szakosztályában sportol, s a legkisebbek között igérnek számít. A tónál keszeg- és compóspecialista. Ropant büszke rá, hogy már néhánykor jókat ettünk a paprikáslisztben ropogásra sült horgász-szálmányból. Sőt, tavaly egy maidnem méternyi angolnát is fogott.

— Iaaz, hogy az idén meameaszkajta majd a családi éavütlétet a nyári színész elfoglaltságom. (Goldoni Certaldó vásárában lépek fel öt ízben a tapolcai szabadtéri színpadon. Ezt a komédiát társulatunk igazgatója, Gyarmati Béla rendezi. Aztán szerepet kaptam a diósgyőri várban színe kerülő Mánás Miskában is, én leszek Tasziló gróf. Ezt a zenés játékot Orosz György rendezi.) De azért legalább egy hónapnyi vakációt együtt töltünk Mályiban.

Várkonyi Szilvia fia, a hetedik éves Márk szintén természetkedvelő. Az ő vakációját ugyan most

másfajta emlékezetes élmény előzte meg: ki kellett vétetni az orrmanduláját.

— Erősödni, s az ősszel kezdődő iskolás korhoz is energiát gyűjteni készülünk vagy az igazi tengerhez, vagy ha ez az utazás nem jöhet létre, akkor a magyar tengerhez, a Balatonhoz megyünk legalább két hétre — mondja a Miskolcon méltán népszerűvé vált Szilvi anyuka. — Márk egyébként a közvetlen családi környezetben is természetközeli él. Az én szüleimmel, a sashalmi nagyiéknál gyümölcsöskert várja a vakációban, s kutyussal is barátkozhat. Az apai, az Oravecz nagyszülők meg a Mátrában, Szajlán laknak. Ott az édesapjával együtt naphosszat bújják az erdőt, a finom gombák után, s az egészséges kószálás közben megismerkedik a gyerek a Mátra csodálatosan szép és gazdag élővilágával. A szajlai házánál pedig a nyuszik a kedvencei. S ha ottlétünk igazi nyári meleg lesz, a közeli bükkzúzi furdóban hűsölhetünk.

Blaskó Péter és Milviusz Andrea-leánya, Bori ösztöl már „felső” a Fazekas utcai Altalános Iskolában. Az ő évad végén egyre türelmetlenebbül számolgatja a napokat, mikor indulnak hármasban a szokásos nyári családi körútra.

— Mert neki az a legnagyobb öröme a vakációban, hogy együtt lehet a szükebb, s a nagyobb családdal — indokolja a hagyományos nyári programot Milviusz Andrea. (Blaskó Péter az évad utolsó hónapjában is tartósan távol van itthonról, mert két tévéfilmben is elkötelezett.)

— A családi körút szószérint értendő. A Blaskó nagyszülők Budapestben élnek. Az első út hozzájuk vezet. A következő családi megálló Győr. Itt az anyai nagymamával együtt, a dédi is dédelgető szeretettel várja a miskolci unokát — dedunokát. Innét pedig átruccanunk Sopronba, ahol — húgoméknál — végre megint találkozhat Bori az unokatestvérével, akivel remekül megértik egymást... És (de ezt nem akarom előre elkiabálni) lehet, hogy ezen a nyáron még egy rendkívüli élményben is részesülünk, Borival együtt: eljuthatunk talán az Óperenciás tengeren is túlra... Ha sikerül ez az utazás, lesz miről beszámolnunk hazatérésünk után!

A RÉGI NYÁR

Zenés játék két részben

Szereplők:

Mária, híres színésznő	Komáromy Éva
Zsuzsi, a lánya	Milviusz Andrea
Baró Jankovich János	Varga Gyula
	Jászai-díjas
	Major Zsolt
Miklós, a fia	
Trafina, Mária szegény	
rokona	Kulcsár Imre
Mimóza, öltöztető	Péva Ibolya
Manci, kiszolgálólány	Papp Györgyi
Főúr	Somló István
Néni, cukrásznő	Zoltán Sára
Lulu	Guzi Emese
Kitty	Farkas Szilvia
Zizi a revészínház görlel	Magyar Tünde
Fruzsí	Pusztay Rita
Szobalány	Balogh Katalin
Pincér	Bodor László

Vezényel: Kalmár Péter

Diszlettervező: Gergely István

Jelmeztervező: Fekete Mária

Koreográfus: Veöreös Boldizsár m. v.

Rendezőasszisztens: Balogh Erzsébet

Rendező: Balogh Gábor m. v.

*

Dékány András—Baróti Géza—Vaszy Viktor:

DANKÓ PISTA

Daljáték 2 részben

Szereplők:

Dankó Pista	Ábrahám István
Blaha Lujza	Várhegyi Márta
Tömörkény István	Dóczy Péter
Joó Ferenc, festőművész	Palóczy Frigyes
Ilonka, a leánya	Kátay Zsuzsa
Ördög, polgármester	Kulcsár Imre
Ördög	Komáromy Éva
Elemér, a fiúk	Budai László
Muci Jóska, cigányprímás	Varga Gyula
	Jászai-díjas
	Várkonyi Szilvia
Jul, szobalány	Bánó Pál
Bitó, halászmester	Lakatos István
Máté, a fia	Dezsy Szabó Gábor
Cibere, városi írnok	Vass László
Borovszky, városi hajdú	Hidvégi Elek
Pincér	Onody László
Öreg cigány	Pécskay Tibor
Bandagazda	Farkas Szilvia
Egy lány	

Játszódik az 1800-as évek végén Szegeden

Vezényel: Kovács Zoltán

Diszlettervező: Gergely István

Jelmeztervező: Fekete Mária

Koreográfus: Rotter Oszkár m. v.

Rendezőasszisztens: Balogh Erzsébet

Rendezte: OROSZ GYÖRGY m. v.

Jászai-díjas

KÉT ÚR SZOLGÁJA

Vígjáték 2 részben
Fordította: Révay József

Szereplők:

Pantalone de Bisognosi	Körtvélyessy Zsolt
Clarice, a lánya	Fráter Kata
Lombardi, doktor	Matus György
Silvio, a fia	Gáspár Tibor
Beatrice, torinói lány	Molnár Zsuzsa
Florindo Aretusi, a kedvese	Bregyán Péter
Brighella, fogadós	Simon György
	Jászai-díjas
	érdemes művész
Smeraldina, Clarice	
szobalánya	Oláh Bódi Éva
Truffaldinó, Beatrice, majd	
Florindo szolgája	Szirtes Gábor
Pincér	Teszary László
Pantalone szolgája	Hidvégi Elek
I. hordár	Ittes József
II. hordár	Sárkány János

Zene: Melis László. Zenei munkatárs: Kalmár Péter

Diszlettervező: Székely László m. v.

Jászai-díjas, érdemes művész

Jelmeztervező: Szakács Györgyi

Mozgás: Pintér Tamás

Rendezőasszisztens: Mixtay Péter

Rendezte: Csizsár Imre, Jászai-díjas

*

Ray Henderson:

DIAKSZERLEM

Zenés játék 2 részben
Szövegét írta: Lawrence Schwab—B. G. DeSylva
Átdolgozta: Szilágyi László

Szereplők:

Charles Kenyon,	
a csillagászat tanára	Ábrahám István
Patricia	Molnár Zsuzsa
Baby	Várkonyi Szilvia
Flóra	Milviusz Andrea
Millie	Horváth Zsuzsa
Connie	Oláh Bódi Éva
Tom	Muci Sándor
Bobby	Mihályi Győző
Wendy	Somló István
Jackie	Teszary László
George	Tóth Tibor
Sylvester, a gólya	Szirtes Gábor
A kadét	Varga Tamás
Johnson, tanár	Matus György
Kearney, tréner	Szegedi Dezső
Jegyszedő	Mátyás Jenő

Vezényel: Kovács Zoltán

Diszlettervező: Szőke István

Jelmeztervező: Fekete Mária

Koreográfus: Majoros István m. v.

Rendezőasszisztens: Balogh Erzsébet

Rendezte: SZŐKE ISTVÁN

Miskolci Nemzeti Színház

DATUM	ELŐADÁS	BÉRLET	KEZDETE
MÁJUS			
30. csütörtök	DIÁKSZEREM	Egyetemi	19.00
31. péntek	DIÁKSZEREM	Bemutató	19.00
JÚNIUS			
1. szombat	DIÁKSZEREM	Csiky	19.00
2. vasárnap	DIÁKSZEREM	Szigligeti	19.00
3. hétfő	Nincs előadás		
4. kedd	A RÉGI NYÁR	Kamaraszínház	19.00
5. szerda	A RÉGI NYÁR	Kamaraszínház	19.00
6. csütörtök	KÉT ÚR SZOLGÁJA	Goldoni	19.00
7. péntek	KÉT ÚR SZOLGÁJA	Földes	16.30
8. szombat	KÉT ÚR SZOLGÁJA	Józse Attila	15.00
9. vasárnap	TÓTEK DANKO PISTA	Kamaraszínház Bérletszünet	19.00 19.00
10. hétfő	Nincs előadás		
11. kedd	DIÁKSZEREM	Csontos	19.00
12. szerda	DIÁKSZEREM	Lehár	19.00
13. csütörtök	DIÁKSZEREM	Huszka	19.00
14. péntek	DIÁKSZEREM	Vörösmarty	19.00
15. szombat	DIÁKSZEREM	Katona	19.00
16. vasárnap	DIÁKSZEREM DIÁKSZEREM	Bérletszünet Déryné	15.00 19.00
17. hétfő	Nincs előadás		
18. kedd	DIÁKSZEREM	Bérletszünet	19.00
19. szerda	DIÁKSZEREM	Bérletszünet	19.00
20. csütörtök	DIÁKSZEREM	Madách	19.00
21. péntek	DIÁKSZEREM	Bérletszünet	19.00
22. szombat	DIÁKSZEREM	Bérletszünet	19.00
23. vasárnap	DIÁKSZEREM DIÁKSZEREM	Bérletszünet Bérletszünet	15.00 19.00

Rendhagyó találkozások

Az évad végi visszatekintésből, számvetésből nem hiányozhatnak azok az események sem, amelyek az elmúlt hónapokban előbbé, elevebbé tették a kapcsolatot színház és közönsége között.

A színház — ki vonna kétségbe — művészi alkotóműhely titkait kilesni szinte lehetetlen. A legfontosabb az, ha a művészek és a nézők az előadáson érték meg egymást, a színészek és minden dolgozó munkáját a nézők értéklődése, tapsa jutalmazza legjobban.

Ennek ellenére szükség van arra, hogy közönségünkkel bensőségesebb kapcsolatot teremtsünk. Erre próbáltunk az elmúlt évadban különböző formákat teremteni.

Januárban Színházpártolók Társasága néven baráti kör alakult mindazok számára, akik mélyebben érdeklődnek a színház tevékenysége, belső élete, társulata iránt. A havi egyszeri összejövetelek programjában szerepelt fiatal, tehetséges művészek bemutatkozása (így lépett közönség elé Lakatos István és Oravecz Mária) szerveztünk beszélgetést, találkozót a Negyedik Henrik király rendezőjével, Szőke Istvánnal és a szereplőkkel. A színházpártolók — jóval a hallgatók milliós közönsége előtt — meghallgathatták „ősbemutatóként” a Ruy Blas rádiófelvételét, melyet Solymosi Ottó rendező miskolci művészekkel készített.

Új kezdeményezésnek számít az az együttműködési megállapodás is, amelyet az ÁFOR Észak-magyarországi Központjával kötött színházunk. Itt csak a kezdő lépéseket tettük meg, az ebben rejlő lehetőségeket csak izlelgetjük, de néhány jól sikerült fellépés a vállalat rendezvényein (nőnap, forradalmi ifjúsági napok stb.), és egy hangulatos közönségtalálkozó a Két úr szolgálja szereplőivel jelzik, a színészeknek és nézőknek egyaránt élmény az előadásokon kívüli találkozás.

Nem említhetünk meg minden, számunkra kedves látogatást, vagy örömmel teljesített kérést, de hát nem munkanaplót írunk...

TÓTÉK

Tragikomédia 2 részben

Szereplők:

Az őrnagy	Blaskó Péter
Tót	Jászai-díjas Polgár Géza
Tótné	Jászai-díjas Timár Éva
Ágika	Jászai-díjas érdemes művész Fráter Kata
A postás	Szirtes Gábor
Cipriani professzor Lőrincke szomszéd 	Simon György
	Jászai-díjas érdemes művész
Gizi Gézné	Fehér Ildikó
A lajt tulajdonosa	Szöke István
	Somló István
Tomaji plébános Elegáns őrnagy 	Matus György

Díszlettervező: Csizsár Imre, Jászai-díjas

Jelmeztervező: Szakács Györgyi

Zenei összeállítás: Herédý Éva

Rendezőasszisztens: Mixtay Péter—Bayer Szilveszter

Rendezte: CSISZÁR IMRE, Jászai-díjas

Harmadik sor balközép — beszél

Ha nem jön közbe semmi, amire e sorokban beszélhetek, innen a harmadik sor balközépéről, már bemutatott az évad utolsó produkcióját, a Diákszerelm című zenés játékot, ezt a korai musicalt, amelyet igazán korán, 1929-ben adtak elő először a budapesti Király Színházban. Mint az akkori krónikák írják, a zenés darab óriási sikert aratott és a nagy gazdasági válság évében átsegítette a színházat gondjain — legalábbis egy szezonra. Érdekes talán arra is emlékeztetni, hogy az amerikai musical bemutatójával majdnem ugyanazon a napon (mindkettő januárban volt) Miss America címmel egy másik operett is elnyerte a nézők tetszését a Király Színház fiatalabb konkurensének, a Fővárosi Operettszínházban színpadán. Ennek a másik sikernek érdeme jelentősen fűződik egy akkor pályakezdő fiatal zeneszerző, Eisemann Mihály nevéhez, aki a Miss America zenéjét alkotta.

A kis kitérőt a másik zenés mű irányába nem véletlenül tettem innen a balközépről beszélve, mégpedig két okból. Egyrészt célozni akartam arra, amire már elmúlt beszélésaimban többször szóltam: kell a zenés műfaj, különösen, ha gazdasági nehézségek vannak (mint volt 1929-ben is), mert a közönség ilyenkor büfelejtani akar a színházban és vépezdítő, vagy andalító muzsika mellett óhajt önfeláldozóan szórakozni. Mutatja ezt a Régi nyár látogatottsága, amely ugyancsak ezeknek az éveknél terméke volt.

De ha szabad, egy személyes (vagy mondjuk: részben személyes) emléket is felelevenítenék a

két operettbemutató kapcsán. A Diákszerelm amerikai mű volt, magyarítani kellett. Ray Henderson zeneszerző és DeSylva szövegíró ekkor állt pályája zenitjén Amerikában. Leghíresebb, világhírű számuk az első hangosfilm dala, a Sonny Boy volt, amelyet Al Johnson énekelt és nyomában — itt nálunk is — lasan már minden utagyerek. Ez ennek a zenés darabnak nem része, csak utalni akarok az amerikai szerzőpáros hírnevére. A hazai sikernek azonban nem csekély részese volt az a Szilágyi László, aki a darabot magyar színpadra alkalmazta. És erről, a Szilágyi Lászlóról ma már nem sokat beszélünk, pedig a maga idejében az egyik legjobb dalszövegíró volt, librettói között említhető a híres Zsákbamacska is, amelyben Röck Marika debütált. Szilágyi Lászlónak később szinte állandó zeneszerzője lett Eisemann Mihály, akinek a Diákszerelm Szilágyi által átdolgozott bemutatója idején vitték színre ugyancsak nagy sikerű operettjét.

Végül a szubjektív rész. — Miért jutott ez most, itt a balközépben eszembe? Miért kell beszélnem? — Egyszerűen azért, mert személyes emlékem fűz Szilágyi Lászlóhoz, akinek budai lakásában az akkori Istenhegyi úton autogramot kérni jártam kisdíakként. Akkor ő volt — mint mondtam — az egyik legnépszerűbb szövegíró, és neve szinte összeforrt a Diákszerelmmel együtt debütált Eisemann Mihállyal.

MÁTÉ IVÁN